

PERSBERICHT

4 december 2020

Verslag aan het federale parlement: Internationale automatische uitwisseling van fiscale gegevens (deel 2)

In een verslag aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers rapporteert het Rekenhof over de audit die het heeft uitgevoerd over de internationale uitwisseling van fiscale gegevens. Deze audit vormt een vervolg op een audit die het eerder in 2019 had uitgevoerd naar aanleiding van een aanbeveling van de “Panamacommissie”, een bijzondere parlementaire commissie die zich moest buigen over de grootschalige belastingontduiking die aan het licht kwam in de zogenaamde *Panama Papers*. Het Rekenhof onderzocht daarbij of de fiscus de fiscale gegevens die hij van buitenlandse belastingdiensten ontvangt, efficiënt kan verwerken en benutten en of hij de controleresultaten ervan afdoende opvolgt en evalueert. In de eerste audit lag de focus voornamelijk op de uitwisseling van niet-financiële inlichtingen en financiële inlichtingen. De huidige audit actualiseert deze eerste audit en evalueert in welke mate de fiscus gebruik maakt van twee nieuwe grote internationale uitwisselingsmodaliteiten, namelijk de grensoverschrijdende *rulings* (individuele afspraken tussen de fiscale administratie en een belastingplichtige over verrekenprijzen of andere fiscale situaties met als doel meer rechtszekerheid te verschaffen) en de buitenlandse landenrapporten (rapporteringsverplichting voor een multinational waarbij deze laatste alle landen waarin zij actief is, moet informeren over de wereldwijde allocatie van winst, economische activiteiten en betaalde belastingen binnen de groep).

Om zich beter te wapenen tegen internationale fiscale fraude en uitholling van de belastbare grondslag, zetten de EU en de OESO volop in op een automatische uitwisseling van fiscale gegevens en worden steeds meer soorten gegevens internationaal uitgewisseld.

In 2019 steeg het totale aantal buitenlandse inlichtingen dat de Belgische fiscus heeft ontvangen tot ruim 2,2 miljoen, een toename van 7 % ten opzichte van 2018. Het zijn vooral de financiële inlichtingen die het grootste deel van de fiscale inlichtingen vertegenwoordigen en ook de sterkste stijging kennen. De buitenlandse *rulings* en landenrapporten hebben enkel betrekking op een beperkt aantal Belgische vennootschappen en zijn dus veel geringer in aantal.

Ter aanvulling van de landenrapporten heeft de Belgische wetgever bovendien vanaf aanslagjaar 2017 bijkomende nationale aangifteverplichtingen opgelegd aan Belgische groepsentiteiten van een zekere omvang, waaronder een *groepsdossier* (dat standaardinformatie bevat over de groep die relevant is voor alle groepsleden, inclusief de aard van de bedrijfsactiviteiten, de immateriële vaste activa, de financiële intra-groepsverrichtingen en de geconsolideerde financiële en fiscale positie van de multinationale groep) en een *lokaal dossier* (dat

specifiekere informatie bevat over de Belgische groepsentiteit en de grensoverschrijdende intra-groepstransacties waarbij deze betrokken is).

Het Rekenhof stelt vast dat de Belgische fiscus erin slaagt het overgrote deel van de ontvangen buitenlandse inlichtingen automatisch toe te wijzen aan de juiste belastingplichtige. Enkel de identificatie van rechtspersonen verloopt moeizamer, onder meer door het ontbreken van een internationaal geldend identificatienummer voor ondernemingen. Ook de koppeling tussen de landenrapporten en de bijkomende nationale rapporteringsverplichtingen verloopt momenteel niet automatisch.

De uitgevoerde beheersnazichten en vooral de controleacties op grond van de financiële inlichtingen waren bijzonder productief. De controles op grote fiscale fraude zijn echter weinig productief. Mogelijks hebben vermogende belastingplichtigen hun buitenlandse inkomsten reeds geregulariseerd of kunnen ze onder meer door domiciliefraude of zogenaamde *golden visa*, hun vermogen nog steeds verborgen houden. Het Rekenhof beveelt aan een grondige evaluatie hierover te verrichten.

Ondanks een krappe personeelsbezetting en beperkte investeringen in specifieke IT-systemen, leidden de controles op basis van de diverse internationale fiscale inlichtingen in 2019 tot ruim 1 miljard euro aan verhogingen van de belastbare grondslag.

Dit neemt niet weg dat de risicoanalyse die de fiscus hanteert om de controles aan te sturen, nog voor verbetering vatbaar is en, wat de rulings en de landenrapporten betreft, zelfs nog in de kinderschoenen staat. Om de risicoanalyse van de landenrapporten te vergemakkelijken, beschikt de Belgische fiscus wel over bijkomende informatie uit de lokale en groepsdossiers. Het Rekenhof stelde echter vast dat de fiscus de *compliance* van deze bijkomende nationale aangifteverplichtingen niet nauwgezet opvolgt. Door interpretatiemoeilijkheden en kinderziektes werd in 2018 en 2019 nog geen enkele boete opgelegd. Ook een automatische toepassing voor de invordering van deze boetes ontbreekt.

Om de automatische gegevensuitwisseling te kunnen evalueren en eventueel bij te sturen is een opvolging van het gebruik en de resultaten van de ontvangen inlichtingen noodzakelijk. Zowel de uitgevoerde controles als de verschillende manieren waarop belastingplichtigen geïnformeerd worden over de internationale gegevensuitwisseling, hebben een positieve impact op de latere spontane aangifte van buitenlandse inkomsten. Het Rekenhof stelde echter vast dat de fiscus de resultaten van de controles die specifiek verband houden met buitenlandse rulings, momenteel niet opvolgt en evalueert. Ook de opvolging en evaluatie van de informatie uit de landenrapporten blijkt moeilijk. De info louter geput uit de landenrapporten, mag immers niet rechtstreeks leiden tot het heffen van extra belastingen.

Het Rekenhof formuleert in zijn verslag diverse aanbevelingen voor een betere organisatie, risicoanalyse en opvolging door de FOD Financien. Sommige aanbevelingen betreffen bevoegdheden van de EU en de OESO en zijn dus gericht aan de Belgische vertegenwoordigers bij die internationale organisaties.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden

aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Internationale automatische uitwisseling van fiscale gegevens - Tweede evaluatieverslag op verzoek van de Panamacommissie* werd aan het federale parlement bezorgd. Het is samen met de samenvatting en dit persbericht terug te vinden op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).